

Aanbeveling aan het Directoraat- generaal Luchtvaart

Aanbevelingen ter verduidelijking van een aantal operationele kwesties die als een belemmering voor de ontwikkeling van de Belgische dronesector worden beschouwd

1. Onderwerp

Tijdens een gezamenlijke vergadering van Working Group 1 "Operations, Regulation & Use" en Working Group 3 "Drone Integration", die in april 2021 werd gehouden, benadrukte de meerderheid van de aanwezige leden dat een aantal belangrijke kwesties in verband met de uitvoering van de nieuwe verordening snel moeten worden aangepakt. Deze kwesties werden voorgesteld als een reële beperking voor de ontwikkeling van de drone-sector in België, maar ook als een bedreiging voor de continuïteit van de activiteiten van klasse 1-operators onder de oude nationale regelgeving (Koninklijk besluit van 10 april 2016).

Daarom hebben zij besloten om samen een Taskforce op te richten die tot taak heeft :

- een lijst op te stellen en te documenteren van de problemen die een snel optreden van het Directoraat-generaal Luchtvaart (DGLV) vereisen;
- proactief een oplossing voor te stellen voor de hier vastgestelde problemen in de vorm van wijzigingen of verduidelijkingen van het DGLV met betrekking tot de uitvoering van verordening (EU) 2019/947.

Er werden drie vergaderingen gehouden, die resulteerden in het document getiteld: *"Note to the BCDC ExeCom – Recommendation for clarification to the BCAA on a number of operational issues which are deemed to limit the Belgian drone market growth"*, dat als bijlage bij deze aanbeveling is gevoegd, alsmede deze bijlagen.

2. Aanbeveling

Op basis van de werkzaamheden van de Taskforce WG1/WG3 verzoekt de Belgian Civil Drone Council het DGLV om zo spoedig mogelijk rekening te houden met de door de BCDC geuite bezorgdheid.

Voor een gedetailleerde uiteenzetting van de verschillende aanbevelingen wordt verwezen naar bijgaand [document](#).

In het kader van deze aanbeveling zou het BCDC dan ook graag de volgende informatie van het DGLV ontvangen:

1° Gebruik van de BE-STS-01

- Hoe moet het begrip "gecontroleerde grondoppervlakte" worden geïnterpreteerd in de context van BE-STS-01?

2° Aanvraag van een exploitatievergunning op basis van een PDRA

- Is er een model beschikbaar voor het indienen van een SORA in een aanvraag voor een exploitatievergunning op basis van een PDRA (*Pre-Defined Risk Assessment*)?

3° Classificatie van de risico's in de lucht voor een op SORA gebaseerde exploitatievergunningsaanvraag

- Is een TSA (*Temporary Segregated Area*) vereist voor alle BVLOS-vluchten? Wat is de te volgen procedure en wat zijn de kosten van een dergelijk verzoek?
- Kan het risico in de lucht in alle geografische UAS-zones die civiele CTRs (VLL's) beschermen, als "arc-b" worden beoordeeld, gezien het verplichte gebruik van de DSA-tool?
- Kunnen vluchten binnen een geografische UAS-zone boven zeehavens (in het bijzonder de Haven van Antwerpen), in aanmerking komen voor een luchtrisicobeoordeling (*air risk*) als "arc-b", gelet op het verplichte gebruik van de tool voor vluchtvergunning in de Haven van Antwerpen?

4° Classificatie van risico's op de grond voor een op SORA gebaseerde exploitatievergunningsaanvraag

- Vermindert het verplichte gebruik van de tool voor vluchtvergunning van de Haven van Antwerpen ook het risico op de grond (GRC)?
- Stemt het DGLV in met de inzet van PRS (*Parachute Recovery System*) die voldoen aan ASTM F-3322-18 (*Standard Specifications for Small UAs Parachutes*) of met de S3 scenario van de Franse DGAC om het iGRC-niveau (*intrinsic Ground Risk Classification*) te verlagen tot fGRC (*final Ground Risk Classification*) met gebruikmaking van PRS met een MEDIUM-niveau van robuustheid (*level of robustness*) volgens de M2-risicobeperkende maatregelen van SORA?
- Welke *level of assurance* wordt door het DGLV aanvaard voor MEDIUM- en High-niveau van zekerheid voor mijn Emergency Response Plan (ERP) om het iGRC-niveau te verlagen tot het fGRC-niveau in het kader van de M3-risicobeperkende maatregelen van SORA?

Is het ERP-voorstel in het document getiteld "Emergency Response Plan" (file "[ATT2B ERP - Template 0.1](#)") aanvaardbaar voor het DGLV?

5° Operationeel handboek vs. ConOps voor een op SORA gebaseerde exploitatievergunningsaanvraag

- Welke elementen moeten in mijn operationeel handboek worden opgenomen en welke in mijn ConOps? Waar en hoe moet ik deze opnemen in de aanvraag voor een exploitatievergunning op het Drone Portal?

Is het voorstel in het document "What/how to upload to the BCAA / Conops and Operations manual" (file "[ATT3 BCDC Conops vs OpsMan.pdf](#)") aanvaardbaar voor het DGLV?

6° Standaarden en verantwoording te gebruiken in een SORA voor het vereiste niveau van zekerheid voor OSO's (Operational Safety Objectives)

- Bestaat er een lijst van verantwoordingen en standaarden die kunnen worden gebruikt voor "medium" (bepaald door het DGLV) of "high" (bepaald door EASA) OSO-robustheidsniveaus?

- Welke standaarden en verantwoordingen kan ik gebruiken bij het opstellen van mijn OSO's met betrekking tot operationele procedures?

Kunnen de elementen in het document "*Analysis : Operational Safety Objectives Related to Operational Procedures (#08 #11 #14 #21)* » (file "[ATT4 \(BCDC\) Operational OSOs Analysis.pdf](#)")" geldig worden gebruikt door UAS-exploitanten?

7° EASA-ontwerpkeuring van het UAS

- Is het DGLV van plan EASA om een *ontwerpverificatie (design verification)* van het UAS te vragen voor alle exploitatievergunningsaanvragen op basis van een SORA met een hoger risiconiveau dan SAIL II, zoals voorgesteld door EASA?

8° Militaire CTR versus activering van militaire geografische UAS-zones

- Kan het DGLV bevestigen dat een geografisch UAS-zone ter bescherming van een militaire CTR alleen actief is tijdens de openingsuren van de militaire luchthaven waarvoor de CTR is ingesteld?

Goedgekeurd door de ExeCom-leden op 16 Augustus 2021

Bijlagen

1. *Note to the BCDC ExeCom – Recommendation for clarification to the BCAA on a number of operational issues which are deemed to limit the Belgian drone market growth* – PDF : [BCDC WG1&3 recommendation for clarification to the BCAA.pdf](#)
2. *Emergency Response Plan* – PDF : [ATT2B ERP – Template 0.1.pdf](#)

3. *What/how to upload to the BCAA / Conops and Operations manual* – PDF: [ATT3 BCDC Conops vs OpsMan.pdf](#)
4. *Analysis : Operational Safety Objectives Related to Operational Procedures (#08 #11 #14 #21)* – PDF: [ATT4 \(BCDC\) Operational OSOs Analysis.pdf](#)
5. *ERP analysis focussed on and ERP template suitable for medium and high level of integrity and assurance of SORA ground risk mitigation* – PDF : [ATT2A BCDC – SORA ERP Template.pdf](#)
6. *SORA M2 Mitigations for Ground Risk By means of a Parachute Recovery System (PRS)* – PDF : [ATT1 One Pager PRS use for migration M2 SORA.pdf](#)